

LOPEN KUNTA

Ympäristö- ja rakennuslautakunta
Yhdystie 5
12700 LOPPI
puh. (019) 758 6000

PÄÄTÖS **YMPÄRISTÖLUVAN**
OLENNAISESTA MUUTTAMISESTA
Antopäivä 4.5.2023

Ympäristö- ja rakennuslautakunta
27.4.2023 / 19 § LIITE

ASIA

Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukainen päätös ympäristöluvan olennaisesta muuttamisesta, joka koskee ampumaradan toiminnan kehittämistä ja laajentamista.

LUVAN HAKIJA

Lopen ampumaratayhdistys ry
Siivostentie 81
12920 Topeno

Yhteyshenkilö lupa-asiassa:
Kari Kuparinen
p. 050 554 8828
sähköposti: kari.kuparinen@sako.fi

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Ampumarata

Lopen kunnan Topenon kylä

Tila Ruutila, kiinteistötunnus 433-413-12-20

Käyntiosoite, Nummenrannantie 769, 12920 TOPENO

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 29 §. Ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Ampumarata on ympäristölupavelvollista toimintaa ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a mukaisesti.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 2 §:n 2 momentin kohta 13 a:n perusteella lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jossa tehtävässä Lopen kunnassa toimii ympäristö- ja rakennuslautakunta.

- 100 m kiväärirata - 20 ampumapaikkaa
- Kohdistusrata - 5 ampumapaikkaa
- 150 m kiväärirata - 8 ampumapaikkaa
- 300 m kiväärirata (rakenteilla)
- Kolme IPCS/SRA rataa - (neljäs rakenteilla)

Pääasiallinen ampumasuunta on koillinen-kaakko välillä, lukuun ottamatta uutta 1000 m rataa, jossa ampumasuunta on etelään. Toimintaradoilla ampumasuunta vaihtelee tilanteen mukaan, mutta pääasiallinen ampumissuunta on itään ja etelään.

Maa- ja kallioperä

Lopen rata-alue on raivattu alun perin kangasmetsään. Joulukuussa 2019 tehtyjen maaperätutkimusten mukaan alueen maaperä koostuu noin 0,2 m paksuisesta humuskerroksesta, jonka alla on hiekkamoreeni.

Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan mukaan ampumarata-alueen maaperä on pääasiassa hiekkamoreenia. Alueen länsiosassa on saraturvetta olevaa suoaluetta. Haulikkoradan pintamaa on pääosin 0,1-0,2 m paksuisen suojaavan humus/kangasturvekerroksen peittämä. Ainoastaan ampumapaikkojen vieressä n. 25-50 metrin etäisyydellä ei ole humuskerrosta vaan pintamaa on hiekkamoreenia.

Alueen pohjatutkimusten yhteydessä kesällä 2020 kalliopinta havaittiin alueen länsipuolella pisteessä PVP101 tasossa +136,5 m ja eteläpuolella pisteessä PVP102 tasossa +137,55 m. Muissa rata-alueen ulkosyrjiä kiertävissä pohjatutkimuspisteissä ei havaittu kalliota (14 kpl kairapisteitä, joiden syvyys vaihtelee tasoilla +135,8...+154,4 m).

Haulikkoradan maaperästä on otettu maaperänäytteitä joulukuussa 2019 ja luodikkoratojen tausta-alueelta heinäkuussa 2020. Näytteiden laboratorioanalyysitulosten perusteella maaperässä todettiin antimoniamia, arseenia, kuparia, lyijyä, sinkkiä ja PAH-yhdisteitä. Pitoisuudet ovat suurimmillaan yli ylempään ohjearvon VNa 214/2007 esitettyihin ohjearvoihin verraten. Tutkimukset on tehty MONO-näytteenottomenetelmällä ampumapaikalta nähden noin 50 metrin levyisistä sektoreista 250 metrin leveydeltä, joten näytteenotto edustaa kattavasti koko haulikkoradan ja luodikkoratojen taustan aluetta. Kohteeseen laaditaan ympäristönsuojelulain 136 § ja ympäristönsuojeluasetuksen 24–25 § mukainen ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tuleville rakentamisalueille syksyn 2022 aikana.

Pohjavesiolosuhteet

Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet ovat Loppi kirkonkylän pohjavesialue (44601) idässä 2,1 kilometrin etäisyydellä ja Iso-Malvan pohjavesialue (45462) lounaassa 2,9 kilometrin etäisyydellä. Alueelle on asennettu kesän 2020 aikana neljä pohjaveden havaintoputkea PVP101- PVP103 ja PVP2. Alueella on lisäksi kaksi käytössä olevaa omaa talousvesikaivoa. Rata-alue sijaitsee vedenjakajalla, joten vesipinnat vaihtelevat ampumarata-alueella huomattavasti ollen korkeimmillaan pohjoisosassa tasossa GW +146,5 m (8.10.2020) ja matalimmillaan länsiosassa tasolla GW +139,54 m (8.10.2020).

Vesistöt

Lähimmät vesistöksi luokiteltavat kohteet ovat noin 600 metrin etäisyydellä lännessä sijaitsevat Vahteristonlammit. Nykytilanteen valuma-alue tarkastelun perusteella lähes kaikki kiinteistön hulevesistä kulkeutuu luontaisesti etelän suuntaan. Alueen pintavedet valuvat puroa pitkin 3,5 km etäisyydellä olevaan Erävisjärveen. Erävisjärven vedet kulkeutuvat noin 1,5 km matkan Loppijärveen. Vedet valuvat myös muita vähäisempiä puroja pitkin Loppijärveen. Kiinteistöltä

etelän suuntaan virtaavien vesien valuma-alueen koko on noin 33,9 ha. Kivääriratojen vallien ulkopuolelta pohjoiseen kulkeutuvan veden valuma-alue on noin 5,4 ha. Alueen länsiosassa, suunnitellun vallin kohdalta kulkeutuu valumavesiä länteen noin 1,8 ha alueelta.

Luonto ja kulttuurikohteet

Rata-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole suojeltuja luontokohteita tai arvokkaita kulttuurikohteita. Alue ei kuulu harjijensuojeluohjelman piiriin eikä Natura 2000 kohteisiin. Lähin Natura 2000 -alue (FI0327006, Karjusuo) sijaitsee alueesta noin 1,8 km luoteeseen. Lähimmät muinaisjäännökset ovat 3,5 kilometrin päässä olevat Väärän Vastamäen nummen tervahaudat. Ympäröivä alue on metsää tai peltoa. Talousmetsää on paikoin päätehakattu.

HAKEMUS

Lopen Ampumaratayhdistys ry hakee muutosta 8.4.2020 (§ 19) myönnettyyn ampumaradan ympäristölupaan Lopen Topenolla. Tarkoituksena on laajentaa Lopen ampumaratakeskuksen toimintaa kasvattamalla eri lajiratojen määrää. Alueelle halutaan rakentaa 1000 metrin luotiaserata, kompak sporting -haulikkorata ja viisi sporting -haulikkorataa sekä yksi skeet-rata ja kahdeksan toimintarataa lisää nykyisessä ympäristöluvassa esitetyistä radoista. Lisäksi asemapiirroksen haetaan muutosta nykyisessä ympäristöluvassa määritetyn 300 metrin radan sijainnin osalta. Olemassa olevat ampumaradat jäävät käyttöön. Eri lajiratojen suunniteltu rakentamisaikataulu on vuoden 2023 keväästä alkaen.

Rakentamistarve uusille radoille perustuu näiden lajiratojen kasvaneille käyttäjämäärille. Erityisesti 1000 metrin luotiaseradalle on Suomessa kasvanutta tarvetta, ja Lopen kohteen radalle tulisivatkin harjoittelemaan sekä testaamaan aseita harrasteampujien lisäksi reserviläisjärjestöt sekä puolustusvoimat. Näin ollen radalla on merkittävä rooli myös kokonaisturvallisuuden ja yleisen edun kannalta. Eduskunta on asettanut tavoitteen saada maahan 1000 ampumarataa nykyisen 670 radan sijaan. Lopen ampumarata-alueen uusien lajiratojen perustaminen tukee myös tätä tavoitetta.

Hakemuksella haetaan muutosta alla-oleviin lupamääräyksiin:

- 8. lupamääräys, jossa listataan uudet toiminnot. Uusia haettavia toimintoja ovat 1000 metrin luotiaserata, kompak sporting -haulikkorata, viisi sporting-haulikkorataa, yksi skeet-rata ja kahdeksan IPCS/SRA-rataa. Myös nykyisessä ympäristöluvassa määritettyä 300 metrin radan sijaintia siirretään alkuperäisestä suunnitelmasta 150 metrin radan tilalle ja 150 m rata siirtyy 300 m radan pohjoispuolelle.
- 13. lupamääräys meluntorjuntarakenteista. Uusien toimintojen meluntorjuntasuunnitelma on esitetty kappaleessa 7.4. Meluntorjuntarakenteiden rakentamisaikatauluun esitetään muutettavan seuraavalla tavalla: uusien meluntorjuntarakenteiden tulee olla valmiina 31.12.2032.
- 16. lupamääräys melutason mittaamisesta meluntorjuntarakenteiden valmistuttua. Mittaussuunnitelma esitetään toimitettavaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.6.2033 mennessä.

Hakija hakee ympäristönsuojelulain §199 mukaista toiminnan aloittamista mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Toiminta-ajat

Toiminta on pysyvää.

Ampumarata-alueen vuorokautiselle toiminnalle haetaan lupaa voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Harjoitusammunnan osalta toiminta-ajaksi on esitetty arkisin maanantaista perjantaihin klo 10.00 – 21.00, lauantaisin klo 9.00 – 18.00 ja sunnuntaisin klo 11.00 – 18.00.

Kilpailuammunnan osalta toiminta-ajaksi on esitetty lauantaisin klo 8.00 – 18.00 ja sunnuntaisin klo 8.00 – 20.00. Suurten valtakunnallisten tai kansainvälisten kilpailutapahtumien järjestämistä varten voidaan tapauskohtaisesti päivittäisiä toiminta-aikoja perustelluista syistä tilapäisesti pidentää, kuitenkin päivittäin enintään klo 8:00-21:00 väliseksi ajaksi.

Liikenne

Ampumarata-alueelle kuljetaan pohjoisen suunnasta kääntymällä Räyskälän kantatietä (tie nro 54) Kalamajantielle ja edelleen Nummenrannantielle.

Harjoituspäivinä alueella käy keskimäärin noin 20–30 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kilpailu- ja tapahtumapäivinä ajoneuvojen määrä on noin 60–70 ajoneuvoa vuorokaudessa. Satunnaisten suurien tapahtumien aikana ajoneuvomäärä voi olla 100–200 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Vastuuvälvoija

Ampumaradalla on vastuullinen valvoja (ratavastaavat Reijo Aaltonen ja Kari Kuparinen), joka vastaa siitä, että ampumaradalla toimitaan lupamääräysten mukaisesti ja vain sallittuina aikoina. Toiminnanharjoittajan yhteystiedot ja ampumaradan toiminta-ajat ovat yleisesti nähtävillä rata-alueen sisääntuloportilla olevalla ilmoitustaululla ja ampumaurheilukeskuksen sähköisillä sivuilla <https://www.lopenampumarata.fi/yhteystiedot/>. Kari Kuparinen toimii luvan saajan vastuuhenkilönä, joka tuntee ampumaradan toiminnan, sitä koskevat ympäristönsuojelusäännökset ja määräykset, toiminnasta aiheutuvat päästöt, jätteiden käsittelyn sekä ympäristövahinkojen torjunnan.

Asiattomien pääsy rata-alueille on estetty ja alue on merkitty ampumarataa osoittavin merkein. Sisääntulotie on toiminta-aikojen ulkopuolella suljettuna lukittavalla puomilla.

Vesihuolto

Ampumarata-alueella on kaksi omaa talousvesikaivoa, joista arvioidaan käytettävän vettä noin 20 m³ vuodessa. Alueella on kahviorakennus, jossa on vesikäymälät. Kahviorakennuksen vedet johdetaan umpisäiliöön. Toimistorakennuksen jätevedet käsitellään imeytyskentällä talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetun valtioneuvoston asetuksen (157/2017) ja rakennusluvan mukaisesti.

Jätteet

Jätteitä alueella muodostuu vähäisiä määriä. Olemassa olevan ympäristöluvan mukaisesti hylsyt, pahiset pakkaus- ja maalitaulujätteet, talousjätteet ja muut jätteet kerätään ja kuljetetaan pois alueelta asianmukaiseen käsittelyyn.

Toiminnassa syntyvät jätteet varastoidaan kiinteistöllä siten, että niiden käsittelystä tai varastoinnista ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Eri jättejakeet varastoidaan toisistaan erillään ja jokaiselle jättejakeelle on oma varastointipaikka. Uusien toimintojen myötä nykyisen toiminnan vähäinen jätteiden määrä ei merkittävästi kasva.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Toimintaa ohjaavat ampumaratayhdistyksen säännöt. Erillistä ympäristöasioiden hallintajärjestelmää ei ole.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN VÄHENTÄMINEN

Ampumaratatoiminnan keskeisimmät ympäristövaikutukset ja -riskit liittyvät meluun sekä luotien ja haulien sisältämien raskasmetallien mahdollisista vaikutuksista ympäristöön. Ampumaratatoiminnasta aiheutuu erittäin harvoin välittömiä tai lyhyen aikavälin ympäristövaikutuksia pintavesiin, maaperään tai pohjaveteen, vaan haitta-aineiden kulkeutuminen tapahtuu kymmenien tai satojen vuosien aikavälillä. Erityisesti kuivissa ja neutraaleissa pH-olosuhteissa, metallien vapautuminen on hyvin hidasta. Meluntorjuntaan puolestaan on käytettävissä useita erilaisia keinoja, joilla pystytään vaikuttamaan meluun siten, että lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ei ylitetä enimmäisäänitasoa.

Melu

Ampumaratatoiminnan melun vaikutukset ulottuvat ensisijaisesti häiritsevyyteen ja elinympäristön viihtyisyyteen. Ampumaratojen aiheuttamalle melulle on annettu ohjearvot valtioneuvoston päätöksessä ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997), jonka mukaan ampumaradan melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssi-aikavakiolla (LA_{max}) määritettynä 65 dB asumiseen käytettävillä alueilla ja oppilaitoksia palvelevilla alueilla eikä 60 dB taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla virkistysalueilla, hoitolaitoksia palvelevilla alueilla, loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja luonnonsuojelualueilla.

HMMT Partners Oy on tehnyt melumallinnukseen perustuvan meluselvityksen olemassa olevien ja uusien toimintojen osalta. Mallinnuksessa on käytetty uusimpia luotettavasti määritettyjä lähtöarvoja sekä uusimpia laskentatapoja. Melumallinnuksen mukaan melutasot eivät ylity ampumarata-alueen lähetyvillä olevilla asuin- ja vapaa-ajankiinteistöillä, kunhan melunhallintatoimenpiteet toteutetaan mallinnuksessa esitetyin tavoin. Mallinnuksessa ei tosin ole huomioitu äänenvaimentimien tai mahdollisten kulissien käyttöä.

Hakija torjuu melua lähimmillä altistuvilla kohteilla ohjearvojen mukaisiksi (< 65 dB) geosuunnittelijan suunnittelemissa taustavalleilla. Uusien meluntorjuntavallien esitetään valmistuvan viimeistään 31.12.2032.

Rakentamisalueen 1 massiivisen taustavallin harjakorkeus on +18 metriä ampumapaikkoihin nähden, harjan korkeus on tasolla +167,5-172,0 (N2000). Harjan pituus on noin 545 m ja tilavuus on noin 491 000 m³ mitattuna nykyisestä maanpinnasta vallin pintakerrosten yläpintaan asti. Rakentamisalueen 1 vallin luiskakaltevuus on 1:2. Rakentamisalueen 1 valli sijoittuu ampumaradan itäpuolelle.

Rakentamisalueen 2 vallin harjakorkeus on suurimmillaan +18 metriä nykyisestä maanpinnasta, harjan korkeus on pääosin tasolla +158 (N2000). Harjan pituus on noin 1400 m ja tilavuus on noin 585 000 m³ mitattuna nykyisestä maanpinnasta vallin pintakerrosten yläpintaan asti. Rakentamisalueen 2 vallin luiskakaltevuus on 1:1,5. Rakentamisalueen 2 valli sijoittuu radan länsi- ja eteläpuolelle.

Pohjavesi ja maaperä

Ampumaratatoiminnasta aiheutuu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ratarakenteissa. Uudet toiminnot lisäävät päästöjä Lopen ampumaradalla jonkin verran, mutta on ympäristön kannalta järkevää keskittää alueellista ampumatointaa hajapäästöjen vähentämiseksi. Luotien sisältämät haitta-aineet ovat pääasiassa lyijy, kupari, sinkki ja antimoni. Haulit puolestaan sisältävät pääasiassa antimoniumia, arseenia ja lyijyä. Vanhoista savikiekoista puolestaan on voinut liueta ympäristöön PAH-yhdisteitä, mutta nykyään kiekkojen valmistuksessa ei käytetä juurikaan PAH-yhdisteiden lähettä kivihiilitervaa.

Luotiaseratojen taustavallin etupinnassa luotien iskelmäkohdassa haitta-ainepitoisuudet ovat aina korkeita. Maalialueen, taustavallin ja etuvallin muut pinnat ovat luotiromun ja -pölyn takia haitta-ainepitoisuuksiltaan pääsääntöisesti myös korkeita. Ampumapaikkojen edustalla on usein myös luotipölyä, jolloin haitta-ainepitoisuus voi olla vähäinen tai kohtalainen. Välivallien ja ampumasektorin profiilin mukaan luoteja voi osua myös niiden pintoihin. Ampumasektorin välialueella ja välivalleissa haitta-ainepitoisuudet voivat olla siten vähäisiä tai kohtalaisia. Sivuvallissa ja taustavallin takaosassa pitoisuudet ovat vähäisiä tai niitä ei ole. Luotipölyä ja sirpaleita voi kuitenkin kimmota matalan taustavallin yli ja sivuvallit on saatettu siirtää muulta rata-alueelta paikoilleen.

Tyypillisellä haulikkoradalla trap-radon haulien leviämisaika ja ns. ampumaratametallien kuormitusalue on laajin ja ulottuu viuhkamaisena noin 250 metrin etäisyydelle ampumapaikasta. Ratarakenteessa merkittävin ns. ropina-alue, johon suurin osa hauleista tippuu, on 100–200 metrin etäisyydellä ampumapaikasta. Suunniteltu massiivinen taustavalli rajaa leviämisaikaa niin, että haulit pysyvät pääasiassa ampumarata-alueella, eivätkä leviä ympäristöön.

Luotien tai haulien hapettuminen ja rapautuminen ovat tärkeimmät mekanismit, joilla metallit vapautuvat maaperään. Maaperän humus, mikro-organismit, kasvit ja hienoaines kykenevät sitomaan metalleja. Ampumaratametallien suurimmat ja helpoliukoisimmat pitoisuudet keskittyvät orgaanista ainesta sisältävään maannoksen A-kerrokseen eli pinnan humuskerroksen alla olevaan kerrokseen. Pääsääntöisesti pohjavedessä ei havaita korkeita haitta-ainepitoisuuksia, koska haitta-aineiden kulkeutuminen maaperässä on hidasta, ja haitta-aineiden kulkeutumisajat pohjaveteen ovat hyvin pitkiä. Pintamaan puuttuminen, ohuet maakerrokset, maaperän hyvä vedenläpäisevyys sekä maaperän matala pH ovat tekijöitä, jotka voivat lisätä riskiä metallien kulkeutumiselle.

Haitta-aineiden kulkeutumisriski on merkittävin tekijä, kun arvioidaan haitallisten vaikutusten hallintakeinoja. Ympäristöministeriön AMPY-oppaan (2012) ja BAT-oppaan (2014) mukaan ampumaradan pintamaakerros katsotaan ratarakenteeksi, jolla on VNa 214/2007 mukainen puhdistus- tai tutkimustarve vasta radan toiminnan päättyessä. Ratarakenteella tarkoitetaan rata-alueen ampumapaikkojen, välialueen ja maalialueen pintamaata, johon amunnasta syntyvät jätteet kertyvät. Tähän luetaan sekä erillinen rakennettu taustavalli että taustavallina käytettävän rinteiden pintaosa. Haulikkoradalla ratarakenne kattaa koko kiekkojen ja haulien leviämisaikaa.

Ampumaratatoiminnalla ei havaittu olevan merkittäviä vaikutuksia alueen pohjavesiin viime vuoden tulosten perusteella.

Pintavedet

Ampumaradoilla haitta-aineiden kulkeutuminen maaperästä pintavesiin tapahtuu yleensä pintavalunnan mukana joko liukoisessa muodossa tai maapartikkeleihin sitoutuneena. Ampumaradoilta pintavesiin kulkeutuvat haitta-aineet ovat pääasiassa metalleja, joista vesiympäristön kannalta merkittävimmät pitoisuudet ovat lyijyllä ja kuparilla.

Kulkeutumiseen vaikuttaa erityisesti rata-alueen sekä alueen ulkopuolelta tulevan pintavalunnan määrä, jota sääteleviä tekijöitä ovat esimerkiksi pintamaan kaltevuus, sademäärä, maalajit ja kasvillisuus.

Lisääntyneellä ampumatoinnalla Lopen kohteessa ei tule todennäköisesti olemaan juurikaan vaikutusta vesistöihin, sillä kulkeutumisen kannalta lähialueella ei ole häiriintyneitä vesistökohteita.

Rata-alueen hulevedet kerätään altaisiin, jotka rakennetaan sekä kiinteistön länsi- että itäpuolelle. Vesien käsittelyä on edellytetty ja käsittely on suunniteltu toteutettavaksi suojavallien rakentamisesta annetun ympäristöluvan mukaisesti. Rata-alueen nykyisestä pintavesien tarkkailusta 2021 tehdyn vuosiraportin perusteella haitta-ainepitoisuudet eivät ole alueen pintavesissä juurikaan kohonneita luontaisista pitoisuuksista.

Rata-alueen ulkopuoliset vedet ohjataan rata-aluetta kiertävien ojien avulla rata-alueen ohi.

Yleinen viihtyvyys ja terveys

Ampumaradan käytöstä aiheutuva melu voidaan kokea elinympäristön viihtyisyyttä alentavana tekijänä. Toiminnan laajentaminen Lopella edistää kuitenkin mahdollisuuksia harrastaa ammuntaa yleisellä tasolla sekä metsästäjien, ampumaurheilijoiden, ampumaharrastajien, ampumahiihdon harrastajien, reserviläisten, viranomaisten sekä puolustusvoimien keskuudessa. Kansallisen turvallisuuden ja ampumataidon lisääminen uusilla ampumaradoilla on huomioitu mm. eduskunnan lakialoitteessa LA 28/2022 vp tai toimenpidealoitteessa TPA 80/2022 vp.

Ampumaradan olemassaolo ja laajat mahdollisuudet erityyppiseen ammuntaan lisäävät hyvinvointia harrastajien keskuudessa. Samalla samanhenkiset harrastajat voivat tavata toisiaan harjoituksissa ja kilpailuissa. Lisäksi riittävät harrastus- ja harjoittelumahdollisuudet ohjaavat ammuntaa harrastukseen sopiville paikoille ja vähentävät ratojen ulkopuolella mahdollisesti tapahtuvaa ammuntaa.

Lisääntyvä ampumarata- ja kilpailutoiminta lisäävät ja kehittävät myös muuta paikallista elinkeino- ja liiketoimintaa.

TOIMINNAN VAIKUTUSTEN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Rata-alueen vesienjohtamisjärjestelmien, meluvallien, meluntorjuntarakenteiden ja maaperän ja pohjaveden suojausrakenteiden kuntoa ja toimivuutta tarkkaillaan säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Rakenteita huolletaan tarvittaessa ja mahdolliset vauriot korjataan viipymättä.

Pintavesien, ojien sedimentin sekä pohjaveden tarkkailua esitetään jatkettavaksi voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Tarkkailua tehdään ensin lähtötasotarkkailuna ja myöhemmin lähtötasoselvityksen valmistuttua luvan saaja laatii tarkkailuohjelman näytteenottotiheyksineen ja analyyseineen. Tarkkailuohjelma yhdistetään tässä vaiheessa RTA-Yhtiöiden suojavaallien lupapäätöksen mukaiseen tarkkailuohjelmaan.

Toiminnanharjoittaja toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot:

- ammuntopäivien ja kilpailujen määrä
- vuosittain ammutut laukausmäärät radoittain ja aselajeittain
- ratarakenteiden kuten taustavallien, alueen vesienjohtamisrakenteiden, maaperän ja pohjaveden suojausrakenteiden, ojien, ratojen näytteenottopisteiden, näytteenottokeräimien ym. kunnan tarkkailu ja tehdyt korjaustoimenpiteet
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä mukaan lukien haitta-ainepitoiset maa-ainekset, niiden määrä, laatu, jätenimike ja toimituspaikka
- yhteenveto pohjaveden, vajoveden ja pintaveden sekä sedimenttien tarkkailuista ja radalla tehtyjen melumittausten tuloksista
- suunnitellut ja toteutetut muutokset meluntorjunta- ja maaperänsuojausrakenteissa sekä vedenjohtamis- ja käsittelyjärjestelmissä
- poikkeukselliset tilanteet ja poikkeukset radan käyttöajoissa, kaikki kilpailut, niiden ajankohta ja kesto

BAT ja BEP

Kohteen suunnittelussa on huomioitu parhaat käyttökelpoiset tekniikat ja ympäristön kannalta parhaat käytännöt. Haitta-aineiden riskinhallintatoimet on suunniteltu ampumaratojen BAT-oppaan (Kajander & Parri, 2014) mukaisesti. Tämän oppaan mukaan ampumaratatoiminnan haitta-aineiden hallinnan tarve sekä parhaat käyttökelpoiset tekniikat määritellään kohdekohtaisesti toiminnan aiheuttaman pitkän aikavälin ympäristöriskin perusteella.

Lopen ampumarata-alueen haitta-ainepäästöjen hallinnan tarpeen arviointi on tehty ampumaratojen BAT-oppaan ohjeiden mukaisesti. Arvioinnin läpinäkyvyyden ja edustavuuden takaamiseksi erikseen on pisteytetty ja kuvattu päästöpotentiaali (kuormitus), pintavesiriski ja pohjavesiriski. Ampumaratatoimintojen haitta-aineiden riskitasoa ja kuormitusta on määritetty lisäämällä uusien toimintojen päästöpotentiaali nykyisen luvan mukaisiin toimintoihin. Pisteytyskriteerit on määritetty mitattujen aineistojen, laskennallisten arvioiden ja asiantuntija-arvioinnin perusteella. Pisteytys on esitetty liitteenä olevassa laskentakaaviossa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti kuuluttamalla 29.11.2022 – 9.1.2023 Lopen kunnan verkkosivuilla. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu Aamuposti Viikko -lehdessä 30.11.2022 ja Lopen Lehdessä 1.12.2022. Lisäksi asiasta on tiedotettu lähinaapureille 2.12.2022 postitetulla kirjeellä (21 kpl).

Tarkastukset, neuvottelut ja katselmukset

Hakemuksen käsittelyn yhteydessä on tehty tarkastuskäynti ampumaradalla 13.4.2023.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Etelä-Hämeen ympäristöterveydeltä ja Hämeen ELY-keskukselta.

Etelä-Hämeen ympäristöterveys toteaa 31.1.2023 saapuneessa lausunnossaan mm. seuraavaa:

Uusien toimintojen osalta tehdyn melumallinnuksen mukaan yhdellä kiinteistöllä enimmäisäänitaso mahdollisesti ylittyy 1000 metrin luotiaseradalla tapahtuvan ammunnan seurauksena. Toiminnan laajentamisen myötä mahdollisesti lisääntyvästä melusta ei saa aiheutua haittaa lähialueen kiinteistöille. Melutaso ei saa ylittää STM:n asetuksessa 545/2015 annettuja ohjearvoja asuintiloissa, huomioiden impulssikorjaukset. Tarvittaessa meluntorjuntaa on lisättävä tai muutoin rajattava toimintaa.

Kertaluonteisten talousvesikäytössä olevien kaivojen näytteenottojen perusteella ei pysty seuraamaan ampumaradan mahdollisia vaikutuksia kaivovesiin.

Mahdolliset melua ja vedenlaatua koskevat valitukset sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet tulee kirjata ylös ja toimittaa tiedot myös ympäristöterveyteen. Epäiltäessä raja-arvojen ylityksiä, tulee vaikutukset selvittää.

Hämeen ELY-keskus toteaa 25.1.2023 päivätyssä lausunnossaan mm. seuraavaa:

Ympäristölupahakemuksessa olevat kartat/asemapiirustukset on päivitettävä/ korjattava ajantasaisiksi. Ympäristölupahakemuksesta tulee täydentää kartalla/asemapiirroksella, josta näkyy suunniteltujen uusien ratojen sijoittuminen suhteessa tutkimusaluekartassa merkittyihin maaperän

pilaantuneisuuskohteisiin ja esitetään toimet, joita maaperän puhdistuksen osalta toteutetaan ennen ratojen rakentamista. Esitetyt toimenpiteet tulee myös toimittaa täydennyksenä Hämeen ELY-keskuksessa vireillä olevaan ilmoitukseen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta.

Hakemuksessa on esitetty varsin yleisluonteisesti maaperän ja pohjaveden suojaustoimista. Hakemusta tulee täydentää toteutettavilla ratakohtaisilla teknisillä suojaustoimenpiteillä ja riskinhallintatoimenpiteillä. Riittävät suojaustoimet voidaan toteuttaa esimerkiksi suojaamalla suojavallit ja ammutapaikat vettä läpäisemättömällä materiaalilla, jonka päälle tulee asettaa riittävän paksu kerros hiekkaa tai rakentamalla radoille luotiloukut. Maaperän pilaantumisen estämiseksi uusilla haulikkoradoilla tulisi sallia vain lyijyttömien haulikon patruunoiden käyttö. Lopuksi ELY-keskus toteaa, että nyt annettavassa ympäristölupapäätöksessä on syytä kirjata kahden aikaisemman päätöksen määräykset, jotta saadaan yksi ajantasainen ja helposti valvottava päätös.

Muistutukset ja mielipiteet

Määräaikaan mennessä hakemuksesta jätettiin yksi kirjallinen mielipide ja yksi kirjallinen muistutus.

Mielipiteen 1. esittäjä toteaa 3.1.2023 saapuneessa kirjallisessa mielipiteessään mm. seuraavaa:

Nykyiselläkin toimintamäärällä ampumaradan laukausäänät ovat kuultavissa Luutasuolla ja ainakin sopivissa keliolosuhteissa Kirkonkylällä. Meluhaitan voidaan arvioida lisääntyvän toimintojen laajentuessa. Esitän sunnuntain toiminta-aikoja (pl. kilpailupäivät) rajattavaksi alkavaksi vasta klo 12 nykyisen klo 11 sijaan, jotta ihmisillä on parempi mahdollisuus hyödyntää Lopen ulkoilu-/retkeilyalueita ennen ampumaäänien alkamista. Asia on merkittävä erityisesti äänille herkkien lemmikkieläinten omistajille, jotka myös mielellään ulkoilisivat turvallisesti Lopen alueella. Nykyiset toiminta-ajat ovat varsin laajat eikä toiminnanharjoittajalle voida katsoa aiheutuvan kohtuutonta haittaa yhden tunnin aukioloajan supistuksella.

Tarkka-ampuja kilta ry toteaa 6.1.2023 saapuneessa kirjallisessa muistutuksessa mm. seuraavaa:

Killalle hankkeen etu on saada aikaan erityisen pitkä luotiaserata, jollaista eteläisessä Suomessa ei vielä ole.

Kilta tukee suunnitelmaa alueelle rakennettavasta 1000 metrin luotiaseradasta. Hankkeen selostuksessa todetaan aivan oikein, että 1000 metrin luotiaseradalle on suuri tarve ja Lopen kohteen luotiradalle tulisivat harjoittelemaan reserviläisjärjestöt sekä puolustusvoimat.

Reserviläisharjoittelun näkökulmalta esitämme perusteluna, että kansallisen turvallisuuden varmistaminen Suomessa perustuu entistä enemmän Suomen omaan puolustuskykyyn ja ammattitaitoiseen reserviin. Tämä edellyttää sitä, että ampumaurheilijoiden ja ampumaharrastajien harjoitusmahdollisuuksia tuetaan riittävästi. Killan näkemyksen mukaan nyt suunnitteilla olevalla pitkän matkan luotiradalla on merkittävä rooli sekä tarkka-ampujaharjoittelun ja myös kokonaisturvallisuuden ja yleisen maanpuolustuksen kannalta. Kansallisen turvallisuuden ja ampumataidon lisääminen uusilla ampumaradoilla on esillä myös eduskunnan lakialoitteessa LA 28/2022.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on toimitettu vastinepyyntö kirjallisista mielipiteistä 9.1.2023, Hämeen ELY- keskuksen lausunnosta 25.1.2023 ja Etelä-Hämeen ympäristöterveyden lausunnosta 31.1.2023.

Hakija on toimittanut 15.4.2023 saapuneet vastineet lausuntoihin ja mielipiteisiin.

Hakija toteaa vastineessaan mm. seuraavaa:

Vastine Etelä-Hämeen ympäristöterveyden lausuntoon

Aikaisempi melumallinnus ja Kuusirinnekiinteistön määrittäminen asuinkiinteistöksi perustui alkuperäisenä lähtöaineistona käytettyyn peruskarttaan. Kyseessä olevan kiinteistön Kuusirinne 433-405-41-3 omistajalta saadun selvityksen perusteella kyseinen kiinteistö ei ole asuinkäytössä. Tällä perusteella melutasolle ei ole kiinteistölle tarvetta esittää STM:n asetuksessa 545/2015 annettuja ohjearvoja asuin- tai loma-asumiselle.

Lopen ampumaurheilukeskuksen ympäristömeluselvitys 2023 (HMMT Partners Oy, 17.3.2023) on päivitetty eri ratarakenteiden tarkemman sijoittelun ja lähialueen muuttuneiden kiinteistötietojen perusteella.

Ampumarata-alueen kahden talouskaivon tarkkailu voidaan liittää kohteen vesien vuositarkkailuun, jolloin näytteenotto tehdään vastaavassa tiheydessä ja samalla laadulla kuin alueen pohjaveden havaintoputkista.

Melua ja vedenlaatua koskevat valitukset ja raja-arvojen ylitykset sekä näitä koskevat korjaavat toimenpiteet kirjataan ylös. Näitä koskevat tiedot toimitetaan valvovalle viranomaiselle Hämeen ELY-keskukseen, Lopen kunnan ympäristöviranomaiselle sekä Etelä-Hämeen ympäristöterveyteen.

Vastine Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoon

Ympäristölupahakemuksen päivitetty ratarakenteiden asemapiirustus GEO 2174-200, uusien luotiaseratojen pituusleikkaukset GEO 2174-203 sekä asemapiirustus tutkittujen pilaantuneiden alueiden sijainneista suhteessa ratarakenteisiin GEO 2174-210 on päivitetty lupahakemukseen. Asemapiirustuksen mukaisilta rakennusalueilta pilaantuneiden massojen vaihto tai poisto suoritetaan tarvittavilta osin Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 28.2.2023 antaman päätöksen HAMELY/2156/2022 pilaantuneen maaperän puhdistamista mukaisesti. Kaikki tutkimuksissa ja rakennusvaiheessa pilaantuneeksi määritetyt massat poistetaan em. päätöksen mukaisesti.

Poliisihallituksen suorittaman Lopen ampumarata-alueen tarkastuksen yhteydessä vaatimuksena luotiaseratojen taustapenkan korkeudesta on 150 m radan osalta vähintään 5 m. Perusteissa viitataan Maavoimien esikunnan, Koulutusosaston liitteen 2 HS392 ohjeeseen, jossa pienikaliiberisilla aseilla taustavallin korkeudet tulevat olla seuraavat: 6 metriä ampumaetäisyyden ollessa <500 m ja 10 metriä, ampumaetäisyyden ollessa >800 m).

Hakija esittää uusille tai muutettaville luotiaseradoille taustavalliin rakennettavat ympäristösuojarakenteet. Taustavallin iskelmäkohdan alue suojataan valliin asennettavalla bentoniittimatolla ja vesien hallintaan rakennettavilla salaojilla ja näytteenottokaivoilla. Haulikkoratojen osalta ympäristönsuojarakenteeksi vastaavaa taustavallirakennetta mitä on edellytetty nykyisille haulikkoradoille.

Hakija ei näe tarvetta rajoittaa lyijyhaulien käyttöä uusilla rata-alueilla. Euroopan komission asetuksessa (EU) 2021/57 lyijyhaulien käyttöä on rajoitettu kosteikkoalueilla ja niiden läheisyydessä. Suomen osalta lyijyhaulien käyttörajoitus metsästyksessä kosteikkoalueilla sekä niiden suojavyöhykkeillä tuli voimaan 15.2.2023 jälkeen. Lopen ampumaratayhdistyksen uusien haulikkoratojen osalta kyse ei ole kosteikkoalueella tapahtuvasta metsästysammunnasta, vaan ampumarata-alueella tapahtuvasta ampumaratatoiminnasta. Ammuntatoiminta tehdään muutoslupahakemuksessa ja tämän lausunnon liitteissä kuvattujen suojarakenteiden kattavilla rata-alueilla. Suunnitelluilla suojarakenteilla estetään haitta-aineiden kulkeutuminen rata-alueen ja

ratarakenteiden alueen ulkopuolelle. Rata-alueen ympäristön tarkkailulla seurataan ampumaratatoiminnan ympäristöriskejä ja hallitaan vaikutuksia.

Vastine kirjallisiin mielipiteisiin

Uusien ampumaratarakenteiden ja ampumatoimintojen osalta on esitetty melumallinnus, jonka mukaan alueen VNp:n 53/1997 mukaiset enimmäisäänentaso ja raja-arvot eivät ylitä lähimmillä häiriintyvillä kohteilla. Ampumaradasta voi silti muodostua kauempanakin havaittavaa ääntä, joka ei kuitenkaan ylitä enimmäisäänentasojen raja-arvoja eikä siten ole este radan toiminnalle ja kehittämiselle. Ampumaradan käyttö eli tarve ja sijainti on määritetty ja hyväksytty Kanta-Hämeen maakuntakaavassa 2040:ssä, jossa alue on hyötyjen ja tarpeen suhteen merkitty maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäväksi ulkotiloissa sijaitseväksi ampumarata-alueeksi.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Lopen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ympäristö- ja rakennuslautakunta on tarkastanut muutoshakemuksen ja siitä saadun lausunnon sekä kirjalliset mielipiteet. Lautakunta toteaa, että hakemuksessa on pääosin riittävästi selvitetty haetun toiminnan vaikutuksia ympäristölle ja asutukselle.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta päättää myöntää Lopen ampumaratayhdistys ry:lle ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisen olennaisen ympäristöluvan muutoksen ampumaratatoiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen tilalla Ruutila (kiinteistötunnus 433-413-12-20). Annettavassa päätöksessä on huomioitu aiempien päätöksien lupamääräykset ja tämä lupapäätös korvaa aikaisemmat lupapäätökset.

Lopen ympäristöluvalautakunnan 15.4.2020 (19 §) Lopen Ampumaratayhdistys ry:lle myöntämän ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan lupamääräyksiä 8, 13 ja 16. muutetaan lupahakemuksen mukaisesti. Näiden lisäksi aiempia lupamääräyksiä 6, 7, 10, 12, 18, 20 ja 21 on päivitetty ja täydennetty vastaamaan paremmin nykyistä toimintaa ja sen ympäristöriskejä. Aiemman luvan lupamääräys 4 on yhdistetty lupamääräykseen 16. Lopen ympäristöluvalautakunnan 14.4.1997 (§ 30) ympäristöluvan lupamääräys 5 on poistettu, koska sen velvoitteet on suoritettu.

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Toiminta-ajat

Harjoitusammuntaa saa alueella suorittaa arkisin maanantaista perjantaihin päivittäin klo 10:00-21:00, lauantaisin 9:00-18:00 ja sunnuntaisin klo 11:00-18:00.

Kilpailuammuntaa saa alueella suorittaa lauantaisin klo 8:00-18:00 ja sunnuntaisin klo 8:00-20:00.

2. Poikkeamiset toiminta-ajoista

Ympäristölupaviranomaisen päätöksellä voidaan suurten valtakunnallisten tai kansainvälisten kilpailutapahtumien järjestämistä varten tapauskohtaisesti päivittäisiä toiminta-aikoja perustelluista syistä tilapäisesti pidentää, kuitenkin päivittäin enintään klo 8:00-21:00 väliseksi ajaksi.

Lupaa toiminta-ajoista poikkeamiseen tulee hakea vähintään kaksi kuukautta ennen kyseistä tapahtumaa.

Suurten kilpailutapahtumien johdosta pidennetyistä toiminta-ajoista tulee luvan saajan hyvissä ajoin ennen tapahtumaan tiedottaa ympäristön asukkaille.

3. Rajoitukset amunnasta aiheutuvalle melulle.

Luvan saajan on vähennettävä toiminnasta aiheutuva melu ampumaradan ympäristössä tai muuten järjestettävä toiminta siten, että toiminnan melu ei ylitä A-painotettuna enimmäisäänitasona impulssiaika-vakiolla (LAl_{max}) määritettyä arvoa 65 dB rataa lähimpien asuinrakennusten piha-alueella eikä arvoa 60 dB lähimmällä loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Melun keskiäänitaso (LA_{eq}) ohjearvo 35 dB ei saa ylittyä sisällä asuintiloissa. Meluraja-arvot on saavutettava kaikilta osin viimeistään 31.12.2032 mennessä. Meluraja-arvojen saavuttaminen on todennettava jäljempänä annetun määräyksen 16 mukaisesti. (VNp 53/1997 2 §, STMa 545/2015 12 §, NaapL 17 §)

4. *Lupamääräys yhdistetty lupamääräykseen 16.*

5. *Lupamääräys poistettu.*

6. Toiminnan aloittamisen ja muutosvaiheiden katselmukset

Toiminnan harjoittajan on ennen uusien ratojen toiminnan aloittamista oltava yhteydessä Lopen kunnan ympäristötoimeen, jolloin sovitaan aloituskatselmuksen pitäminen toiminta-alueella. Samoin toiminnanharjoittajan on ilmoitettava alueella mahdollisesti myöhemmin tehtävien tämän luvan lupamääräysten mukaisten muutosten tai lisäselvitysten jälkeen niihin mahdollisesti tehtävien muutosten ajankohdasta, jolloin voidaan harkita katselmuksen tarve alueelle.

7. Toimintaa on harjoitettava niin, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä terveydelle eikä muuta ympäristön vahingollista muuttumista, ympäristön roskaantumista tai yleisen viihtyisyyden alenemista. Toiminnanharjoittajan on seurattava parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden kehittymistä ja näitä tekniikoita on hyödynnettävä kaikissa ampumaratatoiminnoissa niin, että päästöt ja ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Luvan saajan on tarvittaessa ryhdyttävä Lopen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen edellyttämiin toimenpiteisiin haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Toimenpiteistä päätetään erikseen. (YSL 6, 7, 8, 16, 17, 49 ja 52 §, JL 8 ja 13 §, NaapL 17 §)

8. Lopen ampumaurheilukeskuksen ampumaradalla nykyisin on käytössä ja rakenteilla seuraavat radat ja niihin kuuluvat rakenteet:

- Seitsemän haulikkorataa savikiekkoheittimillä
- Kaksi liikkuvan maalin hirvirataa (100 m)
- Liikkuvan maalin pienoishirvirata (50 m) (rakenteilla)
- 25 m pienoispistoolirata luotiloukuilla
- 25 m pistoolirata (ei katosta)
- 50 m pienoiskiväärirata
- 100 m kiväärirata - 20 ampumapaikkaa
- Kohdistusrata - 5 ampumapaikkaa
- 150 m kiväärirata - 8 ampumapaikkaa
- 300 m kiväärirata (rakenteilla)
- Kolme IPCS/SRA rataa - (neljäs rakenteilla)

Näiden lisäksi ampumaradalle voidaan hakemuksessa esitetyt uudet radat ja muut rakenteet hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Uudet radat ja rakenteet sekä voidaan sijoittaa hakemuksessa esitetyllä tavalla.

Uudet radat ja rakenteet:

- 1000 metrin luotiaserata,
- kompak sporting -haulikkorata,
- viisi sporting-haulikkorataa,
- yksi skeet-rata ja
- kahdeksan IPCS/SRA-rataa.
- nykyisessä ympäristöluvassa määritetyn 300 metrin radan sijaintia siirretään alkuperäisestä suunnitelmasta nykyisen 150 metrin radan paikalle.
- Lisäksi uusi 150 metrin rata rakennetaan 300 metrin radan pohjoispuolelle korvaamaan vanhan 300 metrin radan alle jäävää 150 metrin rataa.

9. Luvan saajalla on oltava nimetty vastuullinen valvoja, joka vastaa siitä, että ampumaradalla toimitaan lupamääräysten mukaisesti ja vain sallittuina aikoina. Toiminnanharjoittajan yhteystiedot ja ampumaradan toiminta-ajat on oltava yleisesti nähtävillä rata-alueen sisääntuloportilla olevalla ilmoitustaululla ja ampumaurheilukeskuksen sähköisillä sivuilla. (YSL 52 ja 62 §, NaapL 17 §)
10. Asiattomien pääsy rata-alueille on estettävä. Sisääntulotie on oltava toiminta-aikojen ulkopuolella suljettuna lukittavalla puomilla tai aidalla. Luvan saajan on huolehdittava ampumaratojen vaara-alueiden, johon hauleja tai luoteja on mahdollista joutua, rajaamisesta nauhalla, aidalla tai muualla vastaavalla tavalla sekä riittävästä merkinnöistä ampumarata-alueella ja sen lähiympäristössä sekä tarvittaessa vartioinnista niin, etteivät sivulliset tai eläimet joudu ampumaradan vaara-alueelle, eikä amunnasta aiheudu näille vaaraa. Tuhannen metrin luotiaseradan rata-alueelle tulee tehdä rakenteet, jotka estävät eläinten ja ihmisten pääsyn rata-alueelle. Vaara-alueiden rajaukset ja ampuma-alueen varoitusmerkinnät on pidettävä kunnossa ja havaitut puutteet on korjattava välittömästi. (YSL 8 §, 15 - 17 §, 20 §, 52 §, 62 §)
11. Luvan saajalla on oltava nimetty vastuuhenkilö, jonka on tunnettava ampumaradan toiminta, sitä koskevat ympäristönsuojelusäännökset ja määräykset, toiminnasta aiheutuvat päästöt, jätteiden käsittely sekä ympäristövahinkojen torjunta. Mikäli vastuuhenkilön yhteystiedot muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava viipymättä. (YSL 52 ja 62 §, NaapL 17 §)

Maaperän ja pohjaveden suojaaminen

12. Uusille radoille on toteutettava rakenteet, jotka mahdollistavat haulien ja luotien talteenoton ja näissä rakenteissa tulee olla riittävät maaperän suojaustoimenpiteet. Luotiaseradoille tulee toteuttaa luotien iskelmäkohdan alapuolelle tiivisrakenteet, joiden päälle hakemuksessa esitetyt rakennekerrokset ja vesien keräysjärjestelmä. Vaihtoehtoisesti radoille voidaan rakentaa luotiloukut. Luodit tulee kerätä luotiloukuista vähintään joka toinen vuosi ja tausvalleista 10 vuoden välein. Luodit tulee toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn.

Haulikkoradoille taustavalliin pintaan tulee toteuttaa haulienkeruuviira, josta haulit voidaan kerätä. Haulit tulee kerätä vuosittain ja toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn. Luotien ja haulien keräysväliä voidaan valvontaviranomaisen toimesta muuttaa, mikäli se on tarpeen maaperän ja pohjaveden suojelun kannalta. Radoilta kerättyjen luotien ja hylsyjen määrästä ja toimittamisesta asianmukaiseen paikkaan tulee pitää kirjaa. Viirat rakennetaan vallien rakentamisaikataulussa, viimeistään 31.12.2032.

Kaikissa suojaustoimissa hakijan tulee varautua rakenteisiin, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa maaperän puhdistamisen. Mikäli ampumarata-alueella rakentamisen tai purkamisen seurauksena suoritetaan maa-ainesten kaivua tai vaihtamista, on maa-ainesten mahdolliset haitta-aineet selvitettävä ennen töihin ryhtymistä. Pilaantuneen maa-

aineksen käsittelyyn on oltava ympäristölupa tai siitä on tehtävä ilmoitus ELY-keskukselle. Pilaantunut maa-aines tulee toimittaa luvalliseen vastaanottoaikaan. (YSL 6–7, 15-17, 52, 58, 133–135 ja 172 §)

Melun torjunta

13. Melua on torjuttava rakentamalla meluntorjuntarakenteet, joiden tulee olla valmiita 31.12.2032 mennessä.

Hakemuksen mukaisesti maavallien suunnittelu tulee toteuttaa erikseen geosuunnittelijalla, mikäli meluntorjunta hoidetaan maavallilla. Mikäli valleissa hyödynnetään jätteeksi luokiteltavaa materiaalia, kuten betonimurskaa tai haulikkoratojen alueelta mahdollisesti poistettavaa maata, tulee luvan saajan hakea asianmukaiset luvat tai tehdä asianmukaiset ilmoitukset valtion ympäristöhallinnolle hyvissä ajoin ennen meluntorjuntarakenteiden toteuttamista. (VNp 53/1997 2 §, STMa 545/2015 12 §, NaapL 17 §)

Jätteet ja jätevedet

14. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava kiinteistöllä siten, että niiden käsittelystä tai varastoinnista ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Eri jätejakeet on varastoitava toisistaan erillään ja jokaiselle jätejakeelle on osoitettava oma tarkoitukseen sopiva varastointipaikka. Eri jätejakeiden varastointipaikat tulee merkitä.

Hyödyntämiskelpoiset jätteet kuten pahviset pakkaus- ja maalitaulujätteet sekä panosten ja luotien hylsyjäte on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäviksi asianmukaiseen käsittelyyn.

Toimistorakennuksen jätevedet on käsiteltävä talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetun valtioneuvoston asetuksen (157/2017) mukaisesti. Selvitys jätevesijärjestelmästä, arvio ympäristöön joutuvasta kuormituksesta ja käsittelyvaatimusten täyttymisestä on toimitettava kahden kuukauden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jätevesien käsittelyjärjestelmän toimintaa on seurattava säännöllisesti ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa erikseen sovittavalla tavalla. (JL 15, 28, 29, 72 §, YSL 6, 7, 16, 17, 52, 58 ja 155 §)

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

15. Rata-alueen vesienjohtamisjärjestelmien, meluvallien, meluntorjuntarakenteiden ja maaperän ja pohjaveden suojausrakenteiden kuntoa ja toimivuutta on tarkkailtava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Rakenteita on huollettava tarvittaessa. Mahdolliset vauriot on korjattava viipymättä. Edellä tarkoitetut toimenpiteet on kirjattava jäljempänä määräyksessä 20 tarkoitettuun kirjanpitoon. (YSL 7, 16, 17 §)

16. Toiminnasta aiheutuva melutaso tulee harjoitus- ja kilpailutilanteissa arvioida riippumattoman asiantuntijan toimesta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa meluntorjuntarakenteiden valmistuttua mittaamalla tai melumallinnuksen perusteella. Mittausten tai melumallinnuksen tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus melumittauksista – ja mallinnoista. Mittausten tai mallinnoisten toteuttamisesta tulee laatia suunnitelma, joka esitetään hyväksyttäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.6.2033 mennessä. Meluraportti tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tuloksien valmistuttua.

Tarvittaessa melutasoa tulee arvioida lähimmissä häiriintyvissä kohteissa jo ennen meluntorjuntarakenteiden valmistumista. Arviointitarpeesta ja arvion suorittamisesta tulee tapauskohtaisesti sopia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Meluraportti tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mittausten perusteella on ryhdyttävä tarvittaessa melua rajoittaviin toimenpiteisiin. Jos mittaukset antavat aihetta meluntorjuntarakenteiden muuttamiselle, on rakenteet suunniteltava uudelleen ja suunnitelma esitettävä ympäristölupaviranomaisen hyväksyttäväksi. (YSL 52 §, NaapL 17 §, VNp 53/1997 2 §, STMa 545/2015 12 §)

17. Pintavesien ja ojien sedimentin tarkkailu tulee suorittaa seuraavasti:

Lähtötasotarkkailu

Pintavesien laatua on ns. lähtötasotarkkailuna seurattu vuodesta 2020 lähtien. Lähtötasotarkkailua tulee jatkaa neljä vuotta eli vuoden 2024 loppuun saakka. Pintavesien laatua tulee seurata ottamalla näytteet kolmesta havaintopisteestä kerran vuodessa keväällä toukokuun loppuun mennessä tai syksyllä marraskuun loppuun mennessä. Havaintopisteiden tarkat sijainnit tulee esittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen näytteenottoa.

Luvan saajan on kustannuksellaan toteutettava seuraavat valvontatoimet:

Pintavesinäytteistä tutkitaan akkreditoidussa vesilaboratoriossa antimoniin, arseenin, kuparin, lyijyn, nikkelin ja sinkin kokonais- sekä liukoiset pitoisuudet. Lisäksi näytteistä määritetään liuennut orgaaninen aines (DOC), lämpötila, sähkönjohtavuus, pH ja kiintoaine. Haulikkoradan läheisestä eteläisestä näytepisteestä analysoidaan lisäksi PAH-yhdisteiden summapitoisuus. Tulokset on toimitettava tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ojien sedimentin laatua tulee seurata ottamalla näytteet kertaluonteisesti kolmesta havaintopisteestä keväällä toukokuun loppuun mennessä tai syksyllä marraskuun loppuun mennessä. Havaintopisteiden tarkat sijainnit tulee esittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen näytteenottoa.

Luvan saajan on kustannuksellaan toteutettava seuraavat valvontatoimet:

Sedimentinäytteistä tutkitaan akkreditoidussa laboratoriossa antimoniin, arseenin, kuparin, lyijyn, nikkelin ja sinkin pitoisuudet. Lisäksi jokaisesta kolmesta kokoomänäytteestä tutkitaan pH, kuiva-aineen määrä, orgaanisen hiilen kokonaispitoisuus (TOC) sekä saves. Haulikkoradan läheisestä eteläisestä näytepisteestä analysoidaan lisäksi PAH-yhdisteiden summapitoisuus. Tulokset on toimitettava tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkkailu lähtötasotarkkailun jälkeen

Lähtötasoselvityksen jälkeen luvan saajan tulee laatia tarkkailuohjelma näytteenottotiheyksineen ja analyysineen. Tarkkailuohjelmassa esitetään silloin radan toiminnan aikainen jatkuva tarkkailu. Tarkkailuohjelmassa tulisi huomioida myös alueen rakentamisen lupiin liittyvät tarkkailuvaatimukset ja yhdistää eri lupien vaatimukset yhdeksi tarkkailuohjelmaksi. Tarkkailuohjelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 6, 16, 17, 62 §)

18. Pohjaveden tarkkailu tulee suorittaa seuraavasti:

Lähtötasotarkkailu

Vajoveden laatua tulee seurata luotiaseratojen taustavalleihin ja haulikkoradan ropina-alueelle asennetuista lysimetreistä. Luvan saajan tulee tarkistaa lysimetrien tarkat sijainnit ja kunto ja esittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hyväksyttäväksi suunnitelma, mistä lysimetreistä näytteet otetaan. Tarvittaessa tulee asentaa uusia lysimetrejä edustavan tarkkailun järjestämiseksi. Lähtötason tarkkailua tehdään neljän vuoden ajan, siten että kustakin seurannassa mukana olevasta lysimetristä otetaan näyte kerran vuodessa keväällä toukokuun loppuun mennessä tai syksyllä marraskuun loppuun mennessä.

Luvan saajan on kustannuksellaan toteutettava seuraavat valvontatoimet:

Vajovesinäytteistä tutkitaan akkreditoidussa laboratoriossa antimonin, arseenin, kuparin, lyijyn, nikkelin ja sinkin liukoisten ja kokonaismetallien pitoisuudet. Haulikkoratojen osalta näytteistä tutkitaan myös PAH-yhdisteet. Lisäksi näytteistä määritetään liuennut orgaaninen aines (DOC), lämpötila, sähkönjohtavuus, pH ja kiintoaine. Tulokset on toimitettava tiedoksi kunnan ympäristönsuojelu-viranomaiselle kunkin näytteenottokerran jälkeen.

Talousveden laatua tulee tarkkailla kahdesti vuodessa ampumaradan käytössä olevista kahdesta talousvesikaivosta. Kaivovesinäytteet tulee ottaa keväällä toukokuun loppuun mennessä ja syksyllä marraskuun loppuun mennessä.

Luvan saajan on kustannuksellaan toteutettava seuraavat valvontatoimet:

Kaivovesinäytteistä tutkitaan akkreditoidussa vesilaboratoriossa antimonin, arseenin, kuparin, lyijyn, nikkelin ja sinkin liukoisten ja kokonaismetallien pitoisuudet. Lisäksi näytteestä määritetään liuennut orgaaninen aines (DOC), lämpötila, sähkönjohtavuus, pH ja kiintoaine. Tulokset on toimitettava tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkkailu lähtötasotarkkailun jälkeen

Lähtötasoselvityksen jälkeen luvan saajan tulee laatia tarkkailuohjelma näytteenottotiheyksineen ja analyysineen. Tarkkailuohjelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 6, 16, 17, 62 §)

19. Yksittäiset tarkkailutulokset tulee heti toimittaa tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa rata-alueen laukaisumääristä radoittain ja asetyypeittäin, ratojen toiminta-ajoista, jätteiden määristä lajeittain, tarkkailutuloksista sekä poikkeuksellisista tilanteista. Kirjanpito on pyydettyä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on toimitettava edellistä vuotta koskeva yhteenveto kirjanpidosta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. (YSL 62 §)

20. Luvan saajien on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- ammuntopäivien ja kilpailujen määrä
- vuosittain ammutut laukausmäärät radoittain ja aselajeittain
- ratarakenteiden kuten taustavallien, alueen vesienjohtamisrakenteiden, maaperän ja pohjaveden suojausrakenteiden, oijen, ratojen näytteenottopisteiden, näytteenotto-keräimien ym. kunnan tarkkailu ja tehdyt korjaustoimenpiteet

- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä mukaan lukien haitta-ainepitoiset maa-ainekset, niiden määrä, laatu, jätenimike ja toimituspaikka
- yhteenveto pohjaveden, vajoveden ja pintaveden sekä sedimenttien tarkkailuista ja radalla tehtyjen melumittausten tuloksista
- suunnitellut ja toteutetut muutokset meluntorjunta- ja maaperänsuojaurakenteissa sekä vedenjohtamis- ja käsittelyjärjestelmissä.
- mahdolliset melua ja vedenlaatua koskevat valitukset sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet.
- poikkeukselliset tilanteet ja poikkeukset radan käyttöajoissa, kaikki kilpailut, niiden ajankohta ja kesto (YSL 62 §)
- tarkkailutulokset, jotka RTA-Yhtiöt Oy:n voimassa olevan ympäristöluvan (ESAVI/16493/2021) lupamääräykset velvoittavat.

Toiminnan muuttaminen, keskeyttämien tai lopettaminen

21. Toiminnan valvonnan ja päästöjen lisääntymisen kannalta merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnan loputtua radan pitäjän on puhdistettava alue jätteistä ja rakenteista. Samalla on selvitettävä maaperän tila ja tarvittaessa puhdistettava alue ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Luvan saajan tulee viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esittää valvontaviranomaisen käsiteltäväksi yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä maaperän-, pohja- ja pintavesiensuojelua sekä jätehuoltoa koskevista toimista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta. (YSL 52, 62 ja 94 §, JL 8 ja 13 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Lopen ampumaradalla on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. Lupaharkinnassa on otettu huomioon voimassa oleva ympäristölupa ja kaikkien ampumaratojen yhteisvaikutus ympäristöön.

Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun tärkeän pohjaveden käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta naapureille. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset. (YSL 6 §, 16 §, 17 §, 49 §, ja 52 §, YSA 15 §, JäteL 13 § ja 19 § ja NaapL 4 § ja 17 §)

Uusien ratojen, lukuun ottamatta 1000 metrin luotiaserataa, ampumasuuta on samat kuin olemassa olevien ratojen ampumasuunta. Tuhannen metrin luotiaserata lisää melun leviämisaluetta, mutta ampumasuunta on valittu niin, että vaikutusalueella ei ole asutusta tai loma-asutusta.

Lopen ampumaratatoiminnalla on laajat yhteiskunnalliset merkitykset. Ampumaradan nykyiset ja uudet radat tarjoavat harjoitusmahdollisuuksia metsästäjien, ampumaharrastajien ja –urheilijoiden lisäksi esimerkiksi suurriistavirka-avun henkilöille, turvallisuusviranomaisille ja reserviläisille. Varsinkin uusi tuhannen metrin luotiradalla on merkittävä rooli maanpuolustuksen ja yleisen

turvallisuuden kannalta. Valtioneuvoston ampumaratatilanteen selvityksen (21.12.2022) mukaan Suomen nykyinen ampumaratatilanne on riittämätön tarpeeseen nähden. Samaisessa selvityksessä todetaan, että reserviläistoiminnassa keskeisen tärkeää on varmistaa kivääriratojen riittävä määrä eri puolilla maata. (YSL 48 §)

Vastaus Etelä-Hämeen ympäristöterveyden lausuntoon

Lausunnossa esitetyt seikat on huomioitu asettamalla lupamääräyksiä kaivovesien ja melun tarkkailusta. Lopen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimittaa mahdolliset toimintaa koskevat valitukset sekä tiedot niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä ympäristöterveyteen.

Vastaus Hämeen ELY-keskuksen lausuntoon

Lausunnossa esitetyt seikat on huomioitu kirjaamalla annettavassa ympäristölupapäätöksessä kahden aikaisemman päätöksen määräykset. Lupamääräyksissä on myös lisätty maaperän ja pohjaveden suojaamistoimia lupamääräykseen 12.

Vastaukset kirjallisiin mielipiteisiin

Kirjallisessa mielipiteessä esitetyt meluntorjuntaa ja toiminta-aikoja koskevat seikat on otettu huomioon ympäristönsuojelulain mukaisessa lupaharkinnassa ja lupamääräyksiä laadittaessa.

Yksityiskohtaiset perustelut lupamääräyksille

Toiminta-aikaa koskevat rajoitukset, melurajat, mahdollinen melumittausvelvoite sekä muut melua koskevat määräykset on annettu, jotta toiminnasta ei aiheutuisi lähiseudun asukkaille kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Melun ja sen leviämisen rajoittamiseksi on asetettu lupamääräykset melun raja-arvoista ja melun torjunnasta. (Määräykset 1-3, 13 ja 16)

Toiminnan aloittamisen ja muutosvaiheen määräykset on annettu lupaa koskevan valvonnan ja lupatilanteen ajan tasalla pysymisen järjestämiseksi ja varmistamiseksi. (Määräys 6)

Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön pilaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, roskaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista eikä kohtuutonta räsitusta naapureille. Mikäli toiminta rikkoo ympäristönsuojelulakia tai sen nojalla annettuja asetuksia tai määräyksiä, voi lupaviranomainen määrätä toiminnanharjoittajan tarvittaessa keskeyttämään toiminnan, poistamaan rikkomuksesta aiheutuneen haitan, tekemään selvityksiä asiasta tai muulla tavoin täyttämään velvollisuutensa. (Määräys 7)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa kuten ampumaradoilla on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi. Toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuuteen kuuluu parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käytäntöjen seuraaminen. (Määräys 7)

Lupapäätöksellä on hyväksytty olemassa olevat radat ja rakenteet sekä rakennettavat uudet radat ja muut rakenteet. (Määräys 8)

Määräykset ampumaradan merkitsemisestä, asiattomien pääsyn estämisestä rata-alueelle sekä valvonnasta on annettu toiminnan käytön tarkkailemiseksi, ratojen käyttöaikojen ja -tapojen valvomiseksi. (Määräykset 9 ja 10)

Toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, joka on tietoinen tämän lupapäätöksen määräyksistä. Ampumaradasta vastaavan henkilön nimen ja yhteystietojen tulee olla valvontaviranomaisen tiedossa. (Määräys 11)

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä. (Määräykset 12, 14, 15, 17 ja 18)

Asianmukaisen jätehuollon järjestämisestä on annettu määräys myös jätelain nojalla. Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden varastoinnista aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveystahaitta tai alueen roskaantumista. (Määräys 14)

Vallien ja rakenteiden kuntoa ja toimivuutta on edellytetty tarkkailtavaksi, jotta ehkäistään mahdollista maaperän, pohja- ja pintaveden pilaantumista sekä muuta haittaa ympäristölle. (Määräys 15)

Pintavesien, sedimenttien, vajovesien ja pohjaveden laatua tulee tarkkailla, jotta toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat muutokset voidaan havaita. (Määräykset 17 ja 18)

Määräykset tarkkailusta, kirjanpidosta ja raportoinnista on annettu ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja valvonnallisista syistä. Valvontaviranomaiset tarvitsevat vuosiraportin käyttöönsä tämän luvan valvontaa varten ja arvioidakseen tarvitaanko lisätoimia ympäristön tai lähialueen asukkaiden terveyden suojelemiseksi tai ympäristön laadun varmistamiseksi.. (Määräykset 15, 16, 17, 18, 19, 20 ja 21)

Toiminnan lopettamista ja muuttamista koskevat määräykset on annettu valvonnan helpottamiseksi, uuden lupakäsittelytarpeen arvioimiseksi ja toiminnan jälkeisten toimien järjestämiseksi. Ampumarata-alueen viimeistelytoimilla varmistetaan alueen sopeutuminen ympäristöön ja pitkäaikaisten haittojen estyminen toiminnan päättyessä. Toiminnasta ja alueesta luopuminen, viimeistelytyöt ja tarkkailu voidaan toteuttaa vain erillisen suunnitelman perusteella. Tarvittaessa myös yksittäisen radan lopettamisesta on tehtävä erillinen suunnitelma. (Määräykset 6 ja 21)

Lupamääräyksessä 5 vaaditut selvitykset on laadittu, joten lupamääräykselle ei ole enää tarvetta.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Mikäli toiminnassa tapahtuu olennainen muutos, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa. Tämä päätös on voimassa, kunnes uusi lupapäätös on saanut lainvoiman. (YSL 29 §)

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Tämä päätös kumoaa voimaantullessaan Lopen ympäristö- ja rakennuslautakunnan antamat aiemmat ympäristölupapäätökset 14.4.1997 (§30, Dno 80/97) ja 8.4.2020 (19§).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen ja toiminnan voi aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Toiminnassa on siihen asti noudatettava voimassa olevaa ympäristölupaa. Tämä ympäristölupa ei korvaa muun kuin ympäristönsuojelulainsäädännön nojalla myönnettyjä lupia.

PÄÄTÖKSEN NOUDATTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lopen ampumaradan toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta olemassa olevaa lupapäätöstä noudattaen. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, koska kyseessä on olemassa oleva toiminto eikä hakemuksessa ole suuria muutoksia edelliseen hakemukseen nähden. Myös Lopen ampumaratayhdistykselle myönnetty avustustuki vaatii toimintojen aloittamista. Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava **10 600 €** suuruisen vakuus

Lopen kunnan eduksi ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (Ympäristönsuojelulaki 201 §).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

Lopen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (Lupalautakunta 12.12.2017 § 45)

YMPÄRISTÖLUVAN OLENNAISESTA MUUTTAMISESTA PERITTÄVÄ MAKSU

Lopen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 13 §:n mukaisesti lupamaksusta päättää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Edellä esitetyn perusteella Lopen ympäristö- ja rakennuslautakunta määrää tämän päätöksen osalta taksan 3 §:ssä mainitun, taksan liitteenä 1 olevan taulukon kohdan 13.1. mukaisesti lupamaksuksi **3.760 €**.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun haetaan muutosta valittamalla YSL 190 §:n mukaisesti Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeudelle osoitettu valituskirjelmä on liitteineen toimitettava hallinto-oikeudelle kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusoikeus tähän päätökseen on ympäristönsuojelulain 191 §:n mukaisesti:

- luvanhakijalla;
- asianosaisella;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla tai muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on kokouspöytäkirjan liitteenä.

PÄÄTÖKSEN JULKIPANO

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Antopäivä on **4.5.2023**

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Ote + liite + asiakirjat + valitusosoitus

- Hakija

Ote + liite sähköisesti

- Hämeen ELY-keskus
- Etelä-Hämeen ympäristöterveys

Ilmoitus päätöksestä

- Kirjallisen mielipiteen esittäjät
- Asianosaiset, joille lupahakemuksesta on erikseen annettu tieto

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä ja nähtävillä olo:

Julkipanokuulutus

- Lopen kunnan kotisivut

Ilmoitus

- Lopen Lehti
- Aamuposti Viikko-lehti

Nähtävillä olo

Päätösasiakirjat ovat nähtävillä 4.5. – 10.6.2023 Lopen kunnan verkkosivuilla.